

POSTBUS 3007 | 2001 DA HAARLEM

Provinciale Staten van Noord-Holland
door tussenkomst van de statengriffier mw. drs. K. Bolt
Dreef 3, tweede etage
2012 HR HAARLEM

Gedeputeerde Staten

Uw contactpersoon

mw. A.L. Ooms-Wilms
BEL/IOT

Telefoonnummer +31235143472

oomsa@noord-holland.nl

1 | 4

**Betreft: Samenwerkingsovereenkomst waterplanten zuidelijk
IJsselmeergebied**

Geachte leden,

Ter uitvoering van art. 167, tweede lid, van de Provinciewet (inzake de actieve informatieplicht) brengen wij u het volgende besluit over de Samenwerkingsovereenkomst waterplanten zuidelijk IJsselmeergebied van ons college ter kennis. Wij hebben besloten in te stemmen met het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst waterplanten als vervolg op het regionaal aanbod voor de aanpak van de waterplantenoverlast in het zuidelijk IJsselmeergebied. Daarnaast hebben wij besloten de portefeuillehouder Water te machtigen de samenwerkingsovereenkomst namens GS te ondertekenen.

Aanleiding samenwerkingsovereenkomst

In het coalitieakkoord 2015-2019 is om een duurzame oplossing gevraagd voor de waterplantenproblematiek in het Blauwe Hart.

Door de aanhoudende en toenemende waterplantengroei van vooral fonteinkruid in Markermeer-IJmeer en Randmeren, is sprake van een beperking van het vaargebied voor de waterrecreatie en overige overlast. Dit betreft een beperking van de bereikbaarheid van zowel de (jacht)havens als van het gebied, voor hulpdiensten en overig recreatief gebruik. Steeds vaker ontstaan situaties waarbij de veiligheid op het water niet meer geborgd kan worden. Ook leidt de waterplantenoverlast tot aantoonbare ongewenste maatschappelijke en economische effecten.

Het Rijk is eigenaar en beheerder van het water. Waterrecreatie behoort niet tot het takenpakket van Rijkswaterstaat. De aanpak van de waterplantenproblematiek voor de recreatievaart wordt door het Rijk dus niet aangepakt. Rijkswaterstaat beheert alleen de vaargeulen voor de beroepsvaart.

Verzenddatum

10 JULI 2019

Kenmerk

11024956/234037

Uw kenmerk

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143

Houtplein 33
2012 DE Haarlem
www.noord-holland.nl
Kvk-nummer 34362354
Btw-nummer NL.0010.03.124.B.08

Doorlopen proces

Naar aanleiding van de brief van Gedeputeerde Staten van januari 2017 aan de minister van Infrastructuur en Milieu over de waterplanten-problematiek in het zuidelijk IJsselmeergebied, heeft gedeputeerde Water op 5 april 2017 met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat afgesproken te zoeken naar een gezamenlijke duurzame oplossing op basis van een door de regio gedragen aanbod aan het Rijk. De provincie heeft hierin het voortouw genomen en met een tijdelijke werkgroep bestaande uit Coöperatie Gastvrije Randmeren, de waterrecreatie partijen Watersportverbond, Hiswa vereniging, Sportvisserij Nederland en de Toerzeilers/Netwerk Waterrecreatie een aanbod vanuit de regio uitgewerkt voor het bereikbaar en bevaarbaar houden van het rijkswater in het Markermeer-IJmeer en de Randmeren. Het aanbod is onderschreven door ruim dertig medeoverheden en waterrecreatie partijen waarvan een aantal extra financiële middelen ter beschikking heeft gesteld voor de korte termijn aanpak (maaaien). Dit aanbod is op 27 maart 2018 aan het Rijk aangeboden en is als bijlage toegevoegd.

Op basis van de schriftelijke reactie van het Rijk op dit aanbod van 26 juni 2018 (als bijlage toegevoegd) en een aanvullend gesprek op 5 juli 2018, is besloten een werkgroep op te richten voor het gezamenlijk zoeken naar een structurele oplossing. De provincie heeft vervolgens zowel met de waterrecreatiepartijen, het Rijk als de medeoverheden overleg gevoerd over de uitvoering van de korte termijn maatregelen uit het regionale aanbod, de samenwerkingsovereenkomst en de te starten werkgroep.

Samenwerkingsovereenkomst lange termijn oplossing

De te sluiten samenwerkingsovereenkomst tussen Rijk en regio is nu gereed (zie bijlage). Hiermee worden de bestuurlijke afspraken tot april 2023 op basis van het voorgaande proces vastgelegd. De elf waterrecreatie-partijen, regionale overheden en het Rijk die in de werkgroep aan die lange termijn oplossing gaan werken, zullen de overeenkomst als alle partijen hebben ingestemd medio 2019 ondertekenen.

De werkgroep 'Waterplanten zuidelijk IJsselmeergebied' is onder voorzitterschap van de provincie Noord-Holland om praktische redenen al gestart op 5 juni 2019, voor het tekenen van de samenwerkings-overeenkomst. De werkgroep gaat een structurele (lange termijn) oplossing voor de problematiek zoeken, onder meer door te onderzoeken of een plan kan worden opgesteld hoe het vaargebied in het Markermeer, IJmeer en de Randmeren dieper gemaakt kan worden. Daarbij wordt bekeken of het verdiepen van de waterbodem kan worden gecombineerd met andere projecten. Daarnaast worden alternatieve oplossingen waar mogelijk onderzocht.

Stand van zaken korte termijn maatregelen

Sinds het regionale aanbod (maart 2018) is eveneens gewerkt aan de korte termijn maatregelen uit het aanbod:

- 1) het uitbreiden van het maaien in het gebied
- 2) de organisatie van de samenwerking bij het maaien verbeteren
- 3) de digitale informatievoorziening.

In 2018 is 525 hectare in het Markermeer-IJmeer gemaaid. Dit is een drie keer zo groot gebied als in 2017. De gemeente Hoorn heeft de daarvoor benodigde wet Natuurbescherming vergunning voor het maaien van fonteinkruid aangevraagd en verkregen. Op de Randmeren heeft coöperatie Gastvrije Randmeren het te maaien gebied in 2018 uitgebreid naar 600 hectare en de betonning aangepast. In 2019 worden vergelijkbare hoeveelheden gemaaid als in 2018.

Op 6 maart 2019 is door de HISWA Vereniging en het Watersportverbond de Stichting Maaien Waterplanten IJmeer Markermeer opgericht. Het bestuur van de nieuwe stichting bestaat uit zeven watersportondernemers en bestuurders van watersportverenigingen. Samen gaan zij zich inzetten om het maaien van waterplanten op het IJmeer en Markermeer optimaal te organiseren. De provincie werkt aan de totstandkoming van een samenwerkingsverband van kustgemeenten aan het IJmeer en Markermeer, dat als opdrachtgever voor de Stichting kan fungeren. Daarvoor zal een rechtsvorm gekozen worden en gebruik gemaakt worden van de kennis en ervaring van coöperatie Gastvrije Randmeren. De provincie is kwartiermaker voor deze samenwerking van gemeenten. De verwachting is dat eind 2019 door de gemeenten aan IJmeer en Markermeer een rechtsvorm opgericht kan worden (na bestuurlijke besluitvorming door de betrokken gemeenten). De provincie is hierin geen partij.

Tenslotte is een nieuwe app en website Waterplantmelder ontwikkeld door Stichting Waterrecreatie Nederland en MARIS in opdracht van provincie Noord-Holland, Flevoland en Rijkswaterstaat. Deze is op het waterrecreatiefestival op 5 juli 2018 gelanceerd, zodat waterrecreanten waterplantenoverlast in het IJsselmeergebied kunnen melden.

Financiën

Met het ondertekenen van de samenwerkingsovereenkomst zijn de gereserveerde middelen van provincie Noord-Holland beschikbaar om te besteden aan de daarvoor aangewezen korte termijn doelen. Dit betreft extra maaien en de toets in het kader van de natuurwetgeving. Met het besluit van de provincie Flevoland in november 2018 om de aanpak van de waterplantenproblematiek mede te financieren is € 750.000 voor 2018-2023 toegevoegd aan het regionaal bod van € 1,25 miljoen.

De extra inzet van middelen vanuit de regio bedraagt inclusief provincies Noord-Holland en Flevoland nu in totaal € 2 miljoen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

provinciesecretaris

R.M. Bergkamp

voorzitter

A.Th.H. van Dijk

Bijlage(n):

Samenwerkingsovereenkomst, met als bijlagen:

- Regionaal aanbod aan Rijk
- Reactie Rijk